

NORRA STOCKHOLMS LÄN

Verksamhetsberättelse 2023

ABF – Sveriges största möjliggörare

Vi finns där du finns

Innehåll

ABF Norra Stockholms Län	4
Folkbildning	4
Samarbeta med ABF Norra Stockholms Län	5
ABF Norra Stockholms Län bygger en starkare demokrati	5
• Folkbildning i siffror	5
• ABF motverkar klassamhället genom bildning, organisering och lokal närvaro	6
• Lokal närvaro i siffror	7
• Kultur som samhällsförändrare	7
ABF och folkbildning är demokratis självförsvar	9
ABF medverkar till jämlik och inkluderande omställning	10
Ett hållbart ABF	10
• Klimatet i fokus	10
• Hållbar och långsiktig finansiering – ABF är större än statsbidraget	11
• Kommunbidrag	12
• Kompetensutveckling och kompetensförsörjning i ABF	12
• Region- och Distriktbidrag	12
ABF är folkbildning	14
• Stärka folkrörelserna	15
• Cirkelledare, medarbetare, studieombudsman och förtroendevalda i ABF	15
• Förtroende och tillit till folkbildningen och ABF	15
En stark avdelning in i framtiden	15
• Uppföljning och utvärdering	15
• Kvalitetsarbete	15
Årsredovisning	16
Avdelningens förtroendevalda	21
Personalförteckning	21
Medlemsorganisationer i ABF Norra Stockholms Län	22
Ordföranden har ordet	23

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

Arbetarnas Bildningsförbund
ABF Norra Stockholms Län, organisationsnummer 802502-5324

ABF NORRA STOCKHOLMS LÄN

ABF Norra Stockholms Län är en mötesplats för kunskap, bildning och kultur. Vi inspirerar till livslångt lärande, förverkligar drömmar och tillsammans med andra förändrar samhället. Hos oss lär du dig själv tillsammans med andra genom studiecirkelar, kurser, föreläsningar och kultur - eller får hjälp med ditt föreningsarbete. Vi vill göra en annan värld möjlig. Tusentals människor deltar i vår verksamhet. Majoriteten av verksamheten gör vi tillsammans med våra medlemsorganisationer, samverkande föreningar och fria grupper. Fria grupper är människor, vänner och bekanta med ett gemensamt intresse. Vi driver och medverkar ofta i olika riktade projekt och insatser med uttalade mål, ofta tillsammans med kommuner, andra organisationer, föreningar och ibland i egen regi. Med en över hundraårig tradition är vi en naturlig mötesplats för bildning och kultur – och för ett demokratiskt samhälle

FOLKBILDNING

ABF föddes ur kampen för demokrati och jämlikhet med den avgörande insikten att demokrati bygger på bildning och organisering. Demokratin måste erövas varje dag och människor ska kunna bilda sig, utbilda sig samt skapa och ta del av kultur på sina egna villkor och utifrån sina behov och förutsättningar. Folkbildning är demokratins självförsvar. I Sverige sker folkbildningen främst i studieförbund och på folkhögskolor.

Arbetarnas Bildningsförbund är Sveriges ledande och största studieförbund. Vi finns över hela Sverige och består av våra medlemsorganisationer. ABF är partipolitiskt obundet och våra värderingar sammanfaller med arbetarrörelsens. ABF växte fram som en politisk rörelse och grundarna är Socialdemokraterna, LO och Konsumentkooperationen. Tanken med ABF var, och är, fortfarande att organisationernas medlemmar ska få verktyg för att kunna påverka sin egen situation och få en möjlighet att förändra samhället.

Studiecirkeln är grunden i folkbildningen. I en studiecirkel får människor studera, diskutera eller utveckla sin kunskap och bildning tillsammans med andra. Studiecirkeln kännetecknas av fritt och frivilligt lärande och utgår från deltagarnas önskemål, behov och förmågor.

Cirkelledarna i studiecirkelar är viktiga och betydelsefulla för ABF. Cirkelledaren är en ambassadör, förebild och ett ansikte utåt för ABFs grundvärderingar och för folkbildningens betydelse. Med sitt ideella engagemang och sin kompetens möjliggör tusentals Cirkelledare inom ABF för människor att påverka sin vardag, bilda sig och vara delaktiga i ett demokratisk samhälle på lika villkor.

Inom Folkbildningen finns fler verksamhetsformer – Kulturprogram och Annan folkbildning. Med Kulturprogram avses till exempel föreläsning, teater, sång, musik, dans, dramatisk eller utställning som framförs eller visas för publik. Programmen ska ha sådan utformning i tid och rum att de bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke. I Annan folkbildningsverksamhet kan man genomföra statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet i friare och flexiblare former än i Studiecirkel och Kulturprogram.

SAMARBETA MED ABF

Tillsammans med ABF kan medlemsorganisationer och föreningar vidareutveckla sina medlemmars kunskaper och bildning genom studiecirkel, kurser och kultur, och ibland i gemensamma projekt och insatser. ABF är ofta bollplank och inspirerar med idéer om hur man kan planera studieverksamheten. ABF kan hjälpa till med arbets- och studiematerial, eller en lokal där man kan vara, eller med det mesta som handlar om studier och kultur. ABF Norra Stockholms Län finns i 12 kommuner och omfattar det geografiska området Danderyd, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. ABF Norra Stockholms Län har 96 medlemsorganisationer och samverkar med flera hundra föreningar och fria grupper. ABF Norra Stockholms Län har verksamhet i samtliga kommuner och har ett stort kontaktnät inom föreningsvärlden. ABF är en mötesplats där kontakter knyts med andra föreningar och tillsammans stärker vi demokratin och folkrörelserna!

ABF NORRA STOCKHOLMS LÄN BYGGER EN STARKARE DEMOKRATI

Med folkbildning bygger ABF Norra Stockholms Län en starkare demokrati. Vår verksamhet utgår från människors behov. Vi gör det genom folkbildning och prioriterar med utgångspunkt i vårt idéprogram "Gör en annan värld möjlig!" som antogs av en enig förbundsstämma 2016. Avdelningens verksamhetsplan 2023-2026 bygger på idéprogrammet.

Under verksamhetsåret 2023 har vi genom olika verksamhetsformer i folkbildningen (Studiecirkel, Kulturprogram och Annan folkbildning) nått ut i avdelningens alla 12 kommuner. Totalt har över **40 000** människor 2023 på olika sätt deltagit i folkbildningen och varit en del av att bygga en starkare demokrati, allt genom den lilla demokratiska cirkeln till det utåtriktade kulturprogrammet, kursen eller utbildningen.

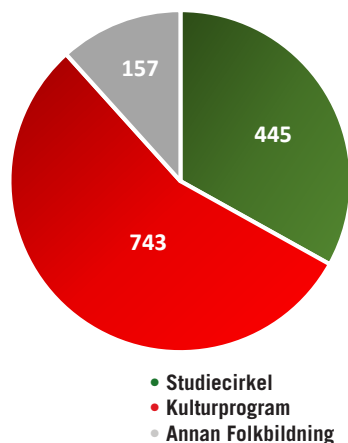
Folkbildning i siffror

	Rapporterad statsbidragsberättigad folkbildning 2023		
	Antal arrangemang	Antal deltagare*	Antal studietimmar
Studiecirkel	445	2986	23809
Kulturprogram	743	35528	6687
Annan folkbildning	157	2075	4158
TOTALT:	1345	40589	34654

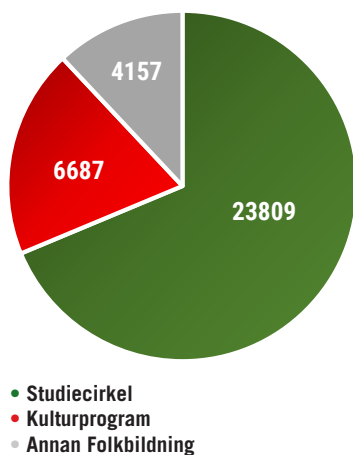
* Unika deltagare i Studiecirkel och Annan folkbildning: Totalt **2623** (Kvinnor 1630, Män 993)

Kulturprogram inom ABF har arrangerats flest gånger, **743** program. **445** Studiecirkel har genomförts under året och **157** arrangemang har genomförts i verksamhetsformen Annan folkbildning.

Fördelning antal arrangemang i verksamhetsform

Fördelning studietimmar i verksamhetsform

Eftersom en Studiecirkel träffas flera gånger under året, ofta en gång i veckan eller mer, ser fördelningen av studietimmar i verksamhetsform annorlunda ut än fördelningen av antal arrangemang. **23 809** bildande studietimmar har under året genomförts. Ett Kulturprogram med samma innehåll arrangeras inte återkommande och kan vara av olika längd, men måste alltid vara minst 30 minuter. Ett Kulturprogram omräknas till 9 studietimmar och omfattade 2023 alltså **6687** studietimmar. I Annan folkbildningsverksamhet genomfördes **4157** studietimmar.

ABF motverkar klassamhället genom bildning, organisering och lokal närvaro

För att kunna bygga en starkare demokrati motverkar ABF klassamhället genom bildning, organisering och lokal närvaro. Därför är vi verksamma i alla avdelningens kommuner och tillgängliga.

Under verksamhetsåret 2023 har ABFs personal varit tillgängliga via telefon, e-post och i möjligaste mån även tillgängliga på plats, i fysiska möten med föreningar och människor eller på lokala platser och i lokaler. Avdelningen har egna verksamhetslokaler där personal ofta möter föreningar och människor för att stötta och bygga relationer för att tillsammans bygga en starkare demokrati. Egna lokaler finns i Upplands Väsby, Sigtuna (Märsta), Järfälla (Jakobsberg och Kungsängen) och Upplands Bro. Avdelningen har tre Musikhus, två i Järfälla och ett i Upplands Väsby. Kontorsplatser för personal finns på Solna Folkets Hus i Solna, på Allaktivitetshuset i Sundbyberg, Upplands Väsby, Järfälla (Jakobsberg) och i Sigtuna (Märsta) I Sundbyberg har personal tex en gång i veckan varit på plats för att ta emot spontana besök av cirkelledare eller föreningar.

Lokal närvaro i siffror (studietimmar*)

1 kulturarr = 9 studietimmar	Rapporterade Timmar 2023	Rapporterade timmar 2022
------------------------------	--------------------------	--------------------------

DANDERYD		
Studiecirkel	590	700
Kulturprogram	54	45
Annan folkbildningsverksamhet	12	4

JÄRFÄLLA		
Studiecirkel	10826	12470
Kulturprogram	2502	2304
Annan folkbildningsverksamhet	1222	636

SIGTUNA		
Studiecirkel	1646	2875
Kulturprogram	819	855
Annan folkbildningsverksamhet	666	387

SOLLENTUNA		
Studiecirkel	515	549
Kulturprogram	288	207
Annan folkbildningsverksamhet	240	164

SOLNA		
Studiecirkel	1672	1879
Kulturprogram	792	522
Annan folkbildningsverksamhet	467	557

SUNDBYBERG		
Studiecirkel	2891	2194
Kulturprogram	603	639
Annan folkbildningsverksamhet	537	249

1 kulturarr = 9 studietimmar	Rapporterade timmar 2023	Rapporterade timmar 2022
------------------------------	--------------------------	--------------------------

TÄBY		
Studiecirkel	81	263
Kulturprogram	135	180
Annan folkbildningsverksamhet	279	152

UPPLANDS VÄSBY		
Studiecirkel	3876	4836
Kulturprogram	657	621
Annan folkbildningsverksamhet	603	445

UPPLANDS-BRO		
Studiecirkel	959	1013
Kulturprogram	306	279
Annan folkbildningsverksamhet	78	214

VALLENTUNA		
Studiecirkel	296	234
Kulturprogram	135	117
Annan folkbildningsverksamhet	38	42

VAXHOLM		
Studiecirkel	73	45
Kulturprogram	9	-
Annan folkbildningsverksamhet	8	-

ÖSTERÅKER		
Studiecirkel	384	487
Kulturprogram	387	135
Annan folkbildningsverksamhet	8	16

* Ett (1) Kulturprogram räknas som 9 studietimmar

TOTALT:	34654	36315
----------------	-------	-------

Kultur som samhällsförändrare

I vår organisering och lokala närvaro används kulturprogrammet som samhällsförändrare. Det gör vi tex genom tematiska föreläsningar, temadagar, utställningar eller kulturaktiviteter. Vi gör vi det som huvudarrangör men oftast tillsammans med våra medlemsorganisationer, samverkande föreningar, kommuner eller andra samverkansparter. Med de kulturprogram som genomförs i avdelningen engagerar, inspirerar och visar vi på den mångfald som finns i samhället.

Under verksamhetsåret 2023 arrangerades bl.a. Chileforum i Messingen i Upplands Väsby med över 500 besökare och runt 100 olika artister – allt från dansare, sångare, föreläsare

Foto: Michael Wall

och konstnärer. Föreningen Mangakai har under året genomfört två festivaler för att visa den Japanska kulturformen Mattarikon. I Sundbyberg kommun har vi tillsammans med Allaktivitetshuset återupptagit Sopplunch då besökare på Café Tian får sin lunch samtidigt som de tar del av kultur och musik, bl.a. spelade en cirkelledare i studiecirkeln "Att spela Setar" som är ett instrument förekommande i persisk traditionell musik. ABF Seniorakademien är ett nätverk inom ABF Norra Stockholms Län. ABF Seniorakademien erbjuder kunskap, bildning och kultur främst på dagtid. Spännande, intressanta och samhällsaktuella föreläsningar inspirerar till bildning och aktivitet som avslutas med fika och engagerade diskussioner efteråt. ABF Seniorakademien har arrangemang på ABF Upplands Väsby, Folkets Hus Kallhäll och på Solna Folkets Hus. Under året arrangerades ett 15-tal föreläsningar, bl.a. om Avancerad teknik och AI:s betydelse för samhälle och näringsliv med Anne Håkansson, Pecke (Polis) Abrahamsson berättade om bedrägerier mot äldre och förre Riksbankchefen Stefan Ingves föreläste om vad en Riksbank egentligen gör.

Vi har tre musikhus, två i Järfälla och ett i Upplands Väsby. I musikhusen utvecklar grupper sin kulturyttring. Musikhusen fungerar även som mötesplats där människor möts under den fria kulturens ramar. Genom musikhusen medverkar vi till att göra kulturen mer fri, tillgänglig och jämlik eftersom vi tillhandahåller dessa lokaler för kulturutövande. I musikhusen har vi grupper inom en rad olika musikgenrer tex prog, blues, latinamerikansk musik, black metal, hårdrock och pop.

ABF OCH FOLKBILDNING ÄR DEMOKRATINS SJÄLVFÖRSVAR

ABF föddes ur kampen för demokrati och jämlikhet med den avgörande insikten att demokrati bygger på bildning och organisering. Idag vet vi att demokratin inte kan tas för given, demokratin måste erövrats varje dag. ABFs verksamhet ska stärka demokratin i samhällets alla delar och på alla nivåer varje dag. Vi ska finnas där människor finns och vara lyhörda för samtidens och framtidens behov samt vilka uttryck och former de tar sig. ABF prioriterar verksamhet där den behövs som mest och medverkar till en samhällsförändring i enlighet med våra grundvärderingar. Människor ska kunna bilda sig, utbilda sig samt skapa och ta del av kultur på sina egna villkor och utifrån sina behov och förutsättningar. Det är kärnan i ABFs bildnings- och kultursyn. ABF verkar för rätten till kunskap, kultur, utveckling, gemenskap och färdigheter genom hela livet. Folkbildning är demokratis självförsvar. En stor del av folkbildningen sker i föreningar. ABF arbetar för att stärka, stötta, samverka och bidra till att utveckla föreningslivet, och med det även demokratin.

Under verksamhetsåret 2023 har ett intensivt avdelningsövergripande arbete bedrivits, med nationellt förbundsstöd, för att motverka nedskärningar och för att visa varför folkbildningen är viktig. Genom uppprop, protestlistor, seminarier och föreläsningar har vi försökt påvisa det ömsesidiga beroendet mellan demokrati och folkbildning. I Järfälla arrangerades bl.a. "demokratipromenader". Vi har också haft en föreläsning utifrån boken #12 samtal: en handlingsplan för hopp med Gemenskapet i Österåker. Utifrån den bildades även en studiecirkel. Folkrorelsekämpen och författaren till boken, Kinna Skoglund, har därefter varit med oss i olika sammanhang där avdelningen stått upp för folkbildningen. Vi har tex tillsammans med andra studieförbund och folkhögskolor anordnat en konferens i Halmstad där 75 olika organisationer deltog för att stärka demokratin och folkbildningen. I Järfälla, tillsammans med Jakobsbergs folkhögskola, hade vi en avslutande och välbesökt workshop med Kinna Skoglund utifrån sin bok #12 samtal - en handlingsplan för hopp. I Järfälla har föreningar och grupper som tex PRO Jakobsberg och Jasminhuset varit engagerade i samverkan för att stärka demokratin och folkbildningen bl.a. genom #taettklivframåt.

Fler arrangemang för att försvara demokratin anordnades tillsammans med t.ex. Gemenskapet i Österåker (paraplyorganisation för Frivilliga Familjehem i Österåker, Tillsammans Åkersberga, Föreningen Folkbildning för frihet Eduardo Madriaga - IFEN, Kvinnojouren i Österåker, Rädda Barnen Österåker, Tillsammans på Ljusterö) - bl.a föreläsningen "Migrationsmyten" där Peo Hansen, professorn i statsvetenskap, visade fakta om den ekonomiska framgång som migrationen bidragit med.

PRO Jakobsberg och Jasminhuset (en förening med åldersrika Syrier) samt Röda korset Jrf har tillsammans med oss arbetat för demokrati och integration. Under året har föreningarna bjudit in varandra (och ibland allmänheten och andra föreningar/kommun/politiker) till varandras arrangemang. Vi fick höra från kommuninvånare som kommit från Syrien och hur de upplevt sin tid i Sverige med både möjligheter och hinder. Vi fick också höra hur det kan vara som ett par där ena hälften är från Sverige och den andra från Syrien.

I Sigtuna har vi varit med och bildat en ny förening "Pakistanska kvinnoföreningen" som har verksamhet främst för barn och ungdomar, och bli mer delaktiga i samhället.

Seniornet i Järfälla som har föreläsningar om den digitala världen och på huset på höjden startade även en studiecirkel i mobiltelefoner och läsplattor i vår lokal i Jakobsberg.

ABF MEDVERKAR TILL JÄMLIK OCH INKLUDERANDE OMSTÄLLNING

I samhället pågår en snabb och ofta ojämlik omställning. Många delar i samhället och många människor berörs men alla känner sig inte inkluderade. En förändrad arbetsmarknad ställer krav på utbildning, fortbildning och allt snabbare omställning ställer nya krav på medarbetare men också på de som står utanför arbetsmarknad och utbildning. ABF är en viktig samhällsaktör som står på människors sida i detta omställningsarbete. Vi utgår i vårt arbete från ABFs Inkluderingspolicy och de 7 diskrimineringsgrunderna.

Under verksamhetsåret 2023 har vi tillsammans med KSAN (KSAN/Kvinnoorganisationernas Samarbetsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor är de svenska kvinnoorganisationernas samarbetsorgan för frågor som berör alkohol, narkotika och beroendeframkallande läkemedel. KSAN arbetar främst med förebyggande verksamhet. Målgrupper utgörs av flickor och kvinnor i alla åldrar. Under året har KSAN genomfört projektet "Ta plats i Valsta" som vänder sig till tjejer och unga vuxna.

Flera av de fackliga medlemsorganisationerna genomför sin verksamhet i våra lokaler, t.ex. Kommunal som är verksamma både på ABF i Märsta och på ABF i Upplands Väsby.

Vi har också fångat upp människor och grupper som på olika sätt exkluderats i samhället. I Sundbyberg tex har en studiecirkel i Engelska som tidigare var en cirkel i Care projektet (se Ett Hållbart ABF) fortsatt som vanlig folkbildningsverksamhet. I Solna fortsatte även en cirkel i Svenska som främmande språk, som också tidigare var en del i Care projektet.

I november föreläste Michael Lund, polisen som arbetade 26 år på Norrmalmspolisen som piketpolis och sedan som empatisk ungdomspolis bland gängen. Han berättar om verktyg som skapar arbetsglädje, bejakar värdegrundsfrågor, inkludering och motverkar diskriminering och rasism. "Jag blev både friskare, lyckligare och fick en bättre psykosocial arbetsmiljö när jag fick modet att följa min inre etiska kompass."

ETT HÅLLBART ABF

Klimatet i fokus

Vår tids största utmaning är hotet mot klimatet. Samhället behöver de närmaste decennierna genomgå omfattande och grundläggande förändringar. Beslutsfattare kommer såväl tvingas som vilja ta beslut som på olika sätt påverkar våra livsvillkor. ABF ska verka för att dessa förändringar sker på jämlika villkor, görs kända och begripliga samt skapar engagemang. I vår strävan för en mer hållbar värld behöver vi rikta blicken både utåt och inåt. I vårt utåt_riktade folkbildningsarbete ska vi med folkbildningens metoder vara en arena för kunskaps- och erfarenhetsutbyte, organisering och engagemang för klimatet i såväl nya som i gamla rörelser.

Under verksamhetsåret 2023 har det i avdelningens månatliga Nyhetsbrev har kontinuerligt klimat- och miljöaspekter tillsammans med krisberedskap lyfts fram tillsammans med ABFs olika studiematerial, t.ex. Hemberedskap, Prepping, Översvämning, storm och torka. Flera cirklar har startat för att söka mer kunskap inom Klimat och miljö, bl.a. en cirkel i Sundbyberg som lärde sig mer om den bok Greta Thunberg sammanställt, Klimatboken. Ett arrangemang i samverkan "Hemberedskap och säkrare seniorer" lockade över 20 deltagare till Bilindervallen i Järfälla. Karin Hanze från Naturskyddsföreningen ledde en uppskattad cirkel med temat Biologiskt mångfald i samarbete med PRO Järfälla. Klimatkören (Föreningen för teater och dokumentation) hade flera teaterföreläsningar "Brusa alltjämt.." som speglar klimatförändringarna. På Folkets Hus i Kallhäll föreläste Gudrun Shyman om "Att vara människa i en svår tid" som handlade om miljö- och klimatkrisen - en situation som har existentiella dimensioner som politiken har svårt att hantera.

Hållbar och långsiktig finansiering – ABF är större än statsbidraget

En hållbar och långsiktig finansiering ger möjlighet till bred verksamhet som sträcker sig utanför det som statsbidraget tillåter och som omfattar idéprogrammets intentioner. Många av de samhällsförändrande verksamheter vi vill göra rymmer inte inom det regelverk och villkor som omger våra offentliga bidrag som stats- region- och kommunbidrag. De behöver därför kompletteras med en hållbar och långsiktig lösning för finansiering.

ABF Norra Stockholms län behöver ha fler alternativa sätt för att finansiera verksamhet. Det kan ske via folkbildningsuppdrag och projekt för medlemsorganisationer, kommuner, arbetsförmedlingar, med flera eller oss själva. Att hitta samarbeten med folkhögskolor är ett viktigt inslag som ger möjlighet att stärka kortutbildades rätt att erövra nya kunskaper. Vi ska vid sidan av att leverera folkbildning vara en samhällsaktör där vårt mål är att motverka klassamhället. Ett sådant förhållningssätt leder till att vi kommer att göra mer folkbildning. Vi skall fortsatt komplettera vår samlade finansiering av verksamhet och sträva efter att erhålla uppdrag/uppdragsutbildning på olika områden och bejaka projektmedverkan i linje med våra ambitioner. Vi ska också etablera och/eller stärka vår samverkan med av ABF ägda bolag, i fråga om att samverka och utvecklas.

Under verksamhetsåret 2023 har projektverksamheten utgjort en väsentlig del sedan satsningen initierades från ledningen under 2022. 2021 så hade avdelningen 197 000 kr i projektmedel som ökade till 600 000 kr under 2022 och 2023 över 5 miljoner kr vilket gör att projekt utgjort ungefär 30 % av avdelningens totala verksamhet under 2023. De mer omfattande projekten sammanfattas nedan;

CARE for you

År 2022 så fick vi in 600 000 i projektbidrag vilket innebar avdelningens start av satsning på projekt. Under 2023 så tog satsningen fart på allvar framförallt med Care for U projektet som beviljats av Europeiska Socialfonden som vi tillsammans med ABF förbundet samt 7 andra avdelningar ägde. Projektets syfte var att hjälpa Ukrainiska flyktingar att lära sig svenska samt etablera sig på svenska arbetsmarknaden. Projektets verksamhet bedrevs främst i Sundbyberg och Täby med lektioner i Svenska på lätt och avancerad nivå samt hjälp med att skriva CV/Personliga brev på svenska och engelska. 16 deltagare i projektet fick också chansen att åka upp till Luleå/Boden för att träffa arbetsgivare och bekanta sig med civilsamhället. Deltagarna fick bland annat träffa idrottsföreningar, lokalpolitiker, svenska kyrkan och delar av arbetsmarknadsförvaltningen. Det råder stor brist på arbetskraft i delar av norra Norrland samtidigt som många ukrainare i Stockholm saknade sysselsättning.

CARE Jobba i Sverige

För att kunna hjälpa ukrainarna att flytta upp så behövde vi ytterligare projektmedel som vi sökte hos Europeiska Socialfonden under namnet "CARE jobba i Sverige" som resulterade i utökad svenskundervisning i Solna samt engelskundervisning i Sundbyberg. Vi erbjöd också sommaraktiviteter som minigolf, museibesök, båtturer för att lära känna Stockholm och annat kul. Fem deltagare tog steget och flyttade upp till Boden för att börja jobba inom vården och hos en lokal kötthandlare. För att lösa den initiala boendefrågan för deltagarna så hyrde avdelningen en villa i Boden där deltagarna fick bo under sin första tid för att sedan gå vidare till egna bostäder. Vi jobbade tätt ihop med jobbcenter och ABF i Boden för att deltagarna skulle få fortsatt stöd på plats, vi hade även en anställd på 25% som hjälpte deltagarna med att lösa bankkonton och annat praktiskt på plats i Norrland. Deltagarna fick jobb inom vården och på en köttfabrik till att börja med och vissa bytte arbetsgivare. Syftet med projektet var att hjälpa deltagarna att komma närmare svensk arbetsmarknad men de som vi främst tar med oss efter projektets avslut är hur deltagarnas mående påverkas av att ha en inkomst och få ekonomisk frihet. Ukrainiska flyktingar får ca 2000kr i månaden av migrationsverket annars vilket gör att man utan jobb tvingas leva en väldigt enkel tillvaro och det blir en stor skillnad när man börjar tjäna egna pengar.

Hantverkssvenska

Vi sökte ett mindre projekt hos region Stockholm som syftade till att ha aktiviteter kopplade till hantverk för Ukrainska flyktingar kombinerat med att man fick lära sig lite svenska. Det vi upptäckte snabbt var att i princip alla läste svenska redan på annat håll och att hantverksaktiviteterna mer handlade om att ha någonstans att andas och prata om alla de svårigheter med kriget och flytten till Sverige. Vi har under året därför haft hantverksaktiviteter som konstterapi, tvålskapande och målning i Sundbyberg och Märsta.

Motverka ofrivillig ensamhet

Vi ansökte om projektet motverka ofrivillig ensamhet hos socialstyrelsen. Projektet syftar till att få människor som annars inte deltar i aktiviteter att delta i riktade insatser. Vi har framförallt samarbetat med våra medlemsorganisationer som ex PRO som fått anordna aktiviteter, vi har även anordnat alternativ jul i våra lokaler i Upplands Väsby där vi även bjöd in deltagare från hantverkssvenskan samt våra CARE-projekt vilket var extra kul.

Som en del i projektet Ofrivillig ensamhet som finansierats av Socialstyrelsen hade vi två workshop i skapande under namnet "Minnets kropp och kroppens minne" tillsammans med Marabouparken.

Kommunbidrag

ABF Norra Stockholms Län omfattar 12 kommuner. Det generella anslaget till den fria och frivilliga folkbildningen (studieförbund) har under en längre tid succesivt minskat. 5 av avdelningens 12 kommuner har under 2023 beviljat bidrag; Upplands Väsby (108 514 kr), Österåker (112 126 kr), Sundbyberg (66 293 kr.), Sollentuna (47 184 kr.) Vallentuna (24 809 kr).

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning i ABF

Medarbetare och förtroendevalda har en nyckelroll i ABF och behöver vara kunniga bärare av ABFs grundvärderingar och folkbildningens betydelse tillsammans med en operativ kompetens och engagemang. Hela ABF behöver ständigt bli ännu bättre på det vi gör, vi behöver utveckla våra metoder och vi ska vara i ständig rörelse såväl med som mot samhällsförändringar.

Under verksamhetsåret 2023 har medarbetare har ökat sin kunskap och kompetens genom att gå både interna och externa kurser och utbildningar, bl.a. har medarbetare deltagit på extern Etikskonferens och interna "Folkbildarfrukostar" Förtroendevalda i styrelsen har haft två utbildningar i folkbildning och dess statsbidragsvillkor. Projektverksamheten har tagit emot tre praktikanter, den första praktikanten kom från vårt första Ukrainaprojekt och hjälpte till kring Care for you, vi fick sedan in en praktikant från yrkeshögskola som studerade projektledning och praktiserade främst inom Care for you, de båda gick sedan vidare och började arbeta på avdelningen som projektanställda inom Care jobba i Sverige. Vi fick sedan in ytterligare en praktikant från Södertörns högskolas retorikprogram som var med under hösten inom projektet Care jobba i Sverige. Praktikanter är bra för organisationen om vi har möjlighet att ta emot dem, vi får nya synsätt på vårt arbete och samtidigt som vi lär dem om vår organisation så kan våra praktikanter också komma med bra input från både den akademiska världen men även från andra arbetsplatser. Parallellt med detta har även praktikanter och praoelever tagits emot av avdelningens verksamhetsutvecklare och fått en värdefull erfarenhet och inblick i hur arbetslivet fungerar, bl.a. i Järfälla.

Region- och Distriktbidrag

Region- och Distriktbidrag möjliggör medvetna och strategiska insatser för avdelningen att utveckla och stärka bildningen inom specificerade målområden som är speciellt angelägna med den värdegrund som är fundamental för ABF som studieförbund, för samhället och för folkbildningen över tid.

Målområden för Region- och Distrikbidraget är Demokrati, Jämställdhet, Jämlikhet, Tillgänglighet för funktionshindrade, Ledarutveckling, Personal- och förtroendevalda, Kurser för cirkelledare och föreningar. Majoriteten av all verksamhet i avdelningen, och i samverkande föreningar, görs inom och mot dessa målområden men Region- och Distrikbidraget syftar och möjliggör dessa insatser i ännu större utsträckning.

Demokrati

Avdelningen arbetar för att människor ska kunna bilda sig, utbilda sig samt skapa och ta del av kultur på sina egna villkor och utifrån sina behov och förutsättningar. Vi ska finnas där människor finns i möjligaste mån och samverka med föreningar, människor och målgrupper som står långt bort från makt och inflytande – och delaktighet.

Under verksamhetsåret 2023 har bl.a. föreläsningar, cirklar och aktiviteter arrangerats tillsammans med, och genom, människorättskampen och författaren Kinna Skoglund. Professorn och statsvetaren Peo Hansen föreläste om Migrationsmyten – om invandring och välfärdsstaten. Tidigare journalisten Stig Fredriksson föreläste om Putin och kriget i Ukraina. På ABF Seniorakademien arrangerades en föreläsning med Helga Hartig om att växa upp i Tyskland under andra världskriget och Claes Sandgren, professor emeritus vid Stockholms universitet föreläste om korruption i Sverige. Läs mer om hur ABF bygger en starkare demokrati (sid. 5) och hur folkbildning är demokratins självförsvar (sid.9)

Jämställdhet

Avdelningen har arbetat för jämställdhet så att kvinnor och män i alla åldrar ska kunna vara delaktiga i samhället på lika livsvillkor. Förutom rättigheter, skyldigheter och möjligheter mellan könen handlar jämställdhet för oss också om normer, värderingar och attityder.

Under verksamhetsåret 2023 har vi bl.a. uppmärksammat internationella kvinnodagen 8 mars med olika arrangemang och insatser. Under året har KSAN genomfört projektet "Ta plats i Valsta" som vänder sig till tjejer och unga vuxna. Flera av de fackliga medlemsorganisationerna genomför sin verksamhet i våra lokaler, t.ex. Kommunal, verksamma både på ABF i Märsta och på ABF i Upplands Väsby. Läs mer under hur ABF medverkar till en mer jämlik och inkluderande omställning (sid. 10)

Jämlikhet

Avdelningen bedriver ett löpande och aktivt inkluderingsarbete som utgår från vår värdegrund, ABFs inkluderingspolicy och de sju diskrimineringsgrunderna. Vi arbetar för ett mer jämlikt samhälle där alla exkluderade eller ojämnt behandlade grupper och människor inkluderas. Vi fokuserar på grupper och människor som står långt ifrån makt och inflytande, i arbetsliv, privatliv och inom bildning och föreningsliv.

Under verksamhetsåret 2023 har avdelningen samverkat i att motverka den digitala klyftan genom bl.a. cirklar tillsammans med Medlemsorganisationer som använt ABFs eget studiematerial "Så funkar det". En workshop i Internetsäkerhet arrangerades i Upplands Väsby tillsammans med PRO Upplands Väsby i samband med Internetstiftelsens digitala föreläsning. Vi har haft samverkan med föreningar som tex Verdandi, RSMH, PRO. Både anonyma alkoholister och Anonyma narkomaner har verksamhet i våra lokaler. Läs mer under bl.a. hur ABF medverkar till en mer jämlik och inkluderande omställning (sid. 10).

Tillgänglighet för funktionshindrade

ABFs inkluderingspolicy är, och ska vara, ständigt i åtanke när det gäller tillgänglighet för funktionshindrade. Anpassningar ska göras så långt det är möjligt för att öka tillgängligheten.

Under verksamhetsåret 2023 har ett ökat fokus varit på Medlemsorganisationer inom funktionshinderrörelsen. Bl.a. arrangerades en "Funkisfestival" i Märsta. Arrangemang och aktiviteter där avdelningen är huvudarrangör förläggs alltid i möjligaste mån i tillgänglighetsanpassade lokaler. På årsmötet föreläste Thomas Fogdö om att övervinna möjligheter och att ta sig an utmaningar som rullstolsburen. Läs mer om hur ABF bygger en starkare demokrati (sid. 5), Folkbildning är demokratins självförsvar (sid.9) och hur ABF medverkar till en mer jämlik och inkluderande omställning (sid. 10).

Ledarutveckling

Cirkelledare, Kulturprogramsansvariga och föreningsaktiva är viktiga och betydelsefulla för ABF. Dessa personer är en ambassadör, förebild och ett ansikte utåt för ABFs grundvärderingar, historia och för folkbildningens betydelse.

Under verksamhetsåret 2023 har 319 cirkelledare haft cirklar och kurser. Alla cirkelledare (100%) har fått utbildningen/informationen "Cirkelledare hos ABF – en introduktion" och är därmed "Godkänd ledare". Sammanlagt 69 cirkelledare har under året deltagit i utbildningen "GRUND – Cirkelledarutbildning för Cirkelledare i ABF". Totalt av alla verksamma 319 cirkelledare hade 171 (54%) vid årets slut kvalifikationen "GRUND – Cirkelledarutbildning för Cirkelledare i ABF". Inom kvalitetssäkringsarbetet ingår även en omställning till att registrera närvaro på cirklar, kurser och kulturprogram digitalt på webben, på e-listor. Utbildningar och insatser för att ha gjorts både i grupp och enskilt. Vid årets slut använde sig 312 (98%) av cirkelledarna e-lista och alla 694 (100 %) av kulturarrangemangen som genomförts under året rapporterades digitalt. Inom musikverksamheten har ledare utbildats i studioteknik (Studiokörkort), bl.a. i september i ABFs musikstudio i Musikhuset i Järfälla (Jakobsberg). Samarbete med ABF-distriktet möjliggör för föreningar i avdelningen att delta i distriktsövergripande utbildningar och kurser. Vi arrangerade bl.a. en styrelseutbildning för nya styrelsemedlemmarna i PRO Råsunda och Huvudsta i Solna. Utbildningen ägde rum på Al-laktivitetshuset med Daniel Johnston från distriktet som ledare. Läs mer under Kompetensutveckling och kompetensförsörjning i ABF (sid. 10).

Personal- och förtroendevalda

Alla i ABF ska, oavsett arbetsuppgift eller förtroendeuppdrag, känna sig trygga och kompetenta i sina roller. Våra interna utbildningar förnyas och uppdateras i samspel med hela organisationens behov och förutsättningar.

Under verksamhetsåret 2023 har avdelningen haft tre personalkonferenser för medarbetare. Under året genomfördes bl.a. en på Görvälns slott i Järfälla med temat "Folkbildning stärker folkrorelserna", och en på ABF i Märsta på temat "Intern och extern kommunikation". Vid två tillfällen har avdelningens styrelse utbildats i Folkbildning och statsbidragsvillkor.

Kurser för cirkelledare och föreningar

Engagerade, kunniga och aktiva cirkelledare och föreningar är avgörande för ett rikt föreningsliv och samhälle. Vid behov anordnas kurser för cirkelledare och föreningar av avdelningen, tex funktionsutbildningar. Ett fördjupat samarbete med ABF Distriktet möjliggör för avdelningen att möta behov och önskemål från medlemsorganisationer, föreningar och cirkelledare framförallt utbildningar i föreningskunskap, ledarutbildningar, pedagogik och handledarkunskap.

Under verksamhetsåret 2023 har vi haft bl.a. två Medlemsorganisationsträffar. En i februari på Scandic i Täby och den andra på Scandic i Sollentuna i oktober. Alla avdelningens Medlemsorganisationer inbjöds till avdelningens Årsmöte i april.

ABF ÄR FOLKBILDNING

Folkbildningens pedagogik och metodik är en central del i ABFs ideologi. I idéprogrammet beskriver vi vår kunskaps- och bildningssyn som bred. Rätten till lärande handlar om såväl det livslånga som det livsvida lärandet där ABFs metoder spelar en viktig roll vid sidan av det formella utbildningssystemet. Lärande uppstår i vitt skilda miljöer och under hela livet, mellan människor som byter erfarenhet och reflekterar tillsammans. Denna definition innebär ansvar och ställer krav på såväl anställda, som cirkelledare och förtroendevalda i ABF, det handlar om vårt förhållningssätt - hur vi pratar och är.

Stärka folkrörelserna

ABF ska vara en pedagogisk, tillgänglig och lyhörd utvecklingsresurs för våra medlems- och samarbetsorganisationer oavsett var i landet verksamheten sker. I en av ABFs grundsatser i stadgarna uttrycks tydligt att ABF ska "utbilda sina anslutna organisationers medlemmar för uppgifter i föreningsliv, arbetsliv och samhälle". Vi ser levande och lärande organisationer, föreningar och folkrörelser som grunden för en levande demokrati. Vi utvecklar ständigt vårt sätt att stödja och medverka till utveckling i nya rörelser och nätverk som inte med självklarhet fungerar på samma sätt som traditionella och redan etablerade föreningar, utan att göra avsteg från vår värdegrund och idéprogram. Vi tar tillvara på ny kunskap och forskning kring vuxnas lärande samt tillgängliggör och implementerar den i vårt pedagogiska utvecklings- arbete. ABF Norra Stockholm Län är medlemsorganisationernas verktyg för bildning, utveckling och stöd.

Cirkelledare, medarbetare, studieombudsman och förtroendevalda i ABF

Alla som verkar i ABF, medarbetare, studieombudsman, cirkelledare och förtroendevalda, behöver vara kunniga bärare av ABFs grundvärderingar, historia och om folkbildningens betydelse för ett demokratiskt samhälle.

Förtroende och tillit till folkbildningen och ABF

ABF Norra Stockholms län tar ansvar för det förtroende vi förvaltar genom offentliga medel. Vår verksamhet ska kännetecknas av öppenhet och respekt, den bygger på tillit, transparens och delaktighet.

Under verksamhetsåret 2023 har kvalitetsarbetet varit prioriterat. Vi har under 2023 både avslutat verksamhet med föreningar/ samverkanspartner som inte lever upp till kraven för underlag för statsbidrag och tagit bort verksamhet som varit tveksam.

EN STARK AVDELNING IN I FRAMTIDEN

I den snabba omställning av samhället som nu sker ser avdelningen kontinuerligt över organisation, finansiering, verksamhetsutveckling administration och kvalitetsarbete.

Uppföljning och utvärdering

ABF Norra Stockholms Län följer upp och utvärderar sin verksamhet utifrån uppsatta mål.

Under verksamhetsåret 2023 har avdelningen kontinuerligt tagit fram statistik över verksamhet för att följa upp och utvärdera Verksamhetsplanens uppsatta mål. Digitala utvärderingar har skickats ut efter kurser (tex Grundläggande utbildning för Cirkelledare).

Kvalitetsarbete

ABF-förbundet leder kvalitetsarbetet nationellt och varje avdelning har en kvalitetsansvarig som förmedlar gällande statsbidragsvillkor och bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete.

Under verksamhetsåret 2023 har vi genomfört rimlighetsbedömningar samt risk- och väsentlighetsanalyser utifrån olika riskparametrar. Anordnarskapet har i all verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag säkerställts genom bland annat kontinuerlig kontakt med cirkelledare och besök i verksamheten. Verksamheten stickprovsgranskas både internt och av ABF-förbundet samt av revisionsbyrån PwC. Avdelningen har under året avsatt mer ekonomiska resurser till kvalitetsarbete, bl.a. har en ytterligare tjänst tillsatts. Med större personalresurser, och därmed högre personalkostnader, har verksamheten i större omfattning kunnat kvalitetssäkras. Till följd av detta har en del verksamhet tagits bort och inte rapporterats på grund av kvalitets- eller anordnarskapsbrister, vilket medfört ökade personalkostnader men minskat antal studietimmar, men till hög kvalitet.

ÅRSREDOVISNING

Styrelsen för ABF Norra Stockholms Län får härmed avge Årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Allmänt om verksamheten

ABF Norra Stockholms Län har verksamhet i 12 kommuner Danderyd, Järfälla, Sigtuna, Sundbyberg, Solna, Sollentuna, Täby, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Genom vår verksamhet med kultur och folkbildning, vårt arbete med jämlikhet, jämställdhet och demokrati, ska vi vara ett självklart stöd till alla som söker ökad bildning eller utbildning. Vi vet att en annan värld är möjlig. Vi vill göra det möjligt för alla att känna att man kan vara med och påverka. Verksamheten ska ge mest till de som fått minst. Vi vill nå människor som lever i utanförskap och fattigdom på grund av långtidssjukskrivning, kort utbildning, långtidsarbetslöshet eller av andra orsaker. Vår verksamhet bedrivs främst i form av studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet. Verksamheten utgår från de syften som riksdagen angivit som stöd till folkbildningen. Föreningen har sitt säte i Solna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2023 har folkbildningen och dess framtid varit ifrågasatt på många plan och under hösten kom aviseringsom stora neddragningar av statliga anslag för de kommande åren. Detta har gjort att budgetarbetet inför 2024 varit avsevärt svårare på många sätt och kommande år måste ses som ett omställningsår. Därtill sattes målet i löneförhandlingen till rekordhöga 7,4% över två år vilket gjort att lönekostnaderna ökat mer än budgeterat för 2023. Under 2023 har kvalitetsarbetet ökat ytterligare både på central och lokal nivå och vi börjar nu se fina effekter av detta arbete då kvaliteten på verksamheten på många sätt förbättrats.

Flerårsöversikt

Genomförd verksamhet	2023	2022	2021	2020	2019
Studiecirkel (antal timmar)	23 809	27 545	14 098	36 240	65 980
Annan gruppverksamhet	4 158	2 866	2 185	4 037	6 765
Kulturprogram	743	656	483	850	2 040

Resultat (tkr)

Verksamhetens intäkter	17 871	22 646	13 036	14 123	17 034
Verksamhetens kostnader	-14 869	-13 883	-15 718	-17 174	-18 103
Verksamhetens resultat	3 002	8 763	-2 682	-3 051	-1 069
Årets resultat	4 153	9 286	-2 100	-2 668	-373
Balansomslutning	-26 585	-22 683	-13 453	-15 632	-18 965

Ekonomisk ställning

Eget kapital (tkr)	24 180	20 026	10 740	12 840	15 508
soliditet (%)	91	88	80	82	82
Eget kapital i % av omsättningen	135	88	82	91	91
Kassalikviditet (%)	1104	852	489	552	549

Definitioner

Eget kapital - Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Soliditet - Utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Eget kapital i % av omsättningen - Eget kapital i procent av verksamhetens intäkter.

Kassalikviditet - Ornsättningstillgångar minus varulager genom kortfristiga skulder.

Förändringar i eget kapital

	Balanserat kapital	Summa kapital
Belopp vid årets ingång	10 740 002	10 740 002
Disposition av föregående års resultat	9 286 356	9 286 356
Årets resultat	4 153 470	4 153 470
Belopp vid årets utgång	24 179 828	24 179 828

Resultat och ställning

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Verksamhetens intäkter		
Deltagar- och försäljningsintäkter	1 204 124	1 106 159
Bidrag (Not 2)	16 411 251	11 857 049
Medlemsavgifter	42 503	47 312
Övriga verksamhetsintäkter	213 144	9 635 046
Summa verksamhetens intäkter	17 871 022	22 645 566
Verksamhetens kostnader		
Material- och externa verksamhetstjänster	-1 066 296	-886 981
Övriga externa kostnader	-6 124 488	-5 899 964
Personalkostnader (Not 3)	-7 667 416	-7 075 913
Avskrivningar och nedskrivningar	-10 631	-19 745
Summa verksamhetens kostnader	-14 868 831	-13 882 603
Verksamhetsresultat	3 002 191	8 762 963
Resultat från finansiella poster		
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar (Not 4)	0	-35 110
Ränteutgifter och liknande resultatposter (Not 5)	1 153 367	559 008
Räntekostnader och liknande resultatposter (Not 6)	-2 088	-505
Summa resultat från finansiella poster	1 151 279	523 393
Resultat efter finansiella poster	4 153 470	9 286 356
Årets resultat	4 153 470	9 286 356

Balansräkning

	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Inventarier, verktyg och installationer (Not 7)	32 780	43 411
Summa materiella anläggningstillgångar	32 780	43 411
Finansiella anläggningstillgångar		
Andra långfristiga värdepappersinnehav (Not 8)	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar	0	0
Summa anläggningstillgångar	32 780	43 411
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	57 221	123 688
Övriga kortfristiga fordringar	245 852	144 272
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 083 237	2 039 290
Summa kortfristiga fordringar	2 386 309	2 307 250
Kassa och bank (Not 9)	24 166 225	20 332 801
Summa omsättningstillgångar	26 552 535	22 640 051
Summa tillgångar	26 585 314	22 683 461
Eget kapital och skulder		
Eget kapital (Not 10)		
Balanserat kapital	20 026 357	10 740 001
Årets resultat	4 153 470	9 286 356
Summa eget kapital	24 179 827	20 026 357
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	971 167	859 274
Övriga kortfristiga skulder	268 202	548 061
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 166 117	1 249 769
Summa kortfristiga skulder	2 405 487	2 657 104
Summa eget kapital och skulder	26 585 314	22 683 461

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012: I Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som föreningen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsförs vid inbetalning från medlem.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas sammanräknade som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Bidrag som hänförs till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Övriga intäkter

Övriga intäkter avser fakturerade kostnader, öres- och kronuijämning, hyresintäkter, vinst vid försäljning av irnnatriella- och materiella anläggningstillgångar, erhållna bidrag för personal, försäkringsersättning och sjukersättningar.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda, redovisas en kostnad det år pensionen jämnas in.

Inkomstskatt

Föreningen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Anläggningstillgångar

I föreningen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (se kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång även omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då de används för föreningens ideella ändamål. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller kraven att definieras som materiella anläggningstillgångar. Enligt K3 ska oroklassificering inte göras.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag, privaträttsliga och offentligrättsliga bidrag, som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningstider tillämpas:

Övriga inventier 3-5 år

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärde.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Not 2 Bidrag

	2023	2022
Bidrag		
Statsbidrag	9 837 577	9 878 074
Konsumtionsbidrag	438 926	291 019
Distriktsbidrag	912 666	938 826
Projektbidrag	5 222 082	603 630
Övriga bidrag	0	145 500
Summa	16 411 25	11 857 049

Not 3 Personalkostnader

Medelantalet anställda

	2023	2022
Totalt medelantal anställda	11	9
	11	9

Löner, arvoden och andra ersättningar

Styrelse och studieombudsman	-373 957	-743 572
Administrativt anställda	-4 715 957	-3 381 922
Övriga anställda	-422 430	-640 757
	-5 512 344	-4 766 251

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader	-294 380	-280 336
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	1 734 138	-1468484
	-2 028 518	1 748 820

Totala löner, arvoden, ersättningar, pensionskostnader och sociala avgifter

-7 540 862   **-6 515 071**

I beräkningen för medelantalet anställda har tagits med, alla anställda som erhållit lön och övriga förmåner över 0,5 prisbasbelopp per år, vilket för år 2023 är 26.250 kr/år. För att kunna få en rättvisande bild har antalet timmar ställts i relation till normal årsarbetstid per avtalsområde.

Ideellt arbete

Utöver anställd personal, bedrivs en stor del av ABF:s verksamhet med ideellt verksamma personer. Värdet av de ideella insatserna har inte redovisats i resultaträkningen.

Pensionsåtagandena är tryggade i KPA Pensionservice AB och Collectnm AB.

Not 4 Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar

	2023	2022
Nedskrivningar	0	-35 110
Summa	0	-35 110

Not 5 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2023	2022
Räntor	1 153 367	559 008
Summa	1 153 367	559 008

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2023	2022
Räntor	-2 088	-505
Summa	-2 088	-505

Not 7 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	600 992	747 836
Inköp	0	53 156
Försäljningar och uttrangeringar	-263 460	-200 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	337 532	600 992
Netto anskaffningsvärde	337 532	600 992
Ingående avskrivningar	-557 581	-601 169
Försäljningar och uttrangeringar	263 460	63 333
Årets avskrivningar	-10 631	-19 745
Utgående ackumulerade avskrivningar	-304 752	-557 581
Utgående redovisat värde	32 780	43 411

Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	36 210	36 210
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 210	36 210
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-36 210	-1 100
Årets nedskrivningar	0	-35 110
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-36 210	-36 210
Utgående redovisat värde	0	0

Not 9 Kassa och bank**Kassa och bank**

	2023-12-31	2022-12-31
Nordea, KVK	24 113 784	20 296 891
Övriga bank	52 442	35 910
Summa	24 166 226	20 332 801

Koncernvalutakontot (KVK) utgör i juridisk mening en fordran på ABF förbunds nivå eftersom det är en del av ABFs koncernkonto. De regelverk som styr koncernkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisnings-sammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 10 Disposition av vinst eller rörlust**Förslag till vinstdisposition**

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

	2023-12-31
Balanserad vinst	20 026 357
Årets vinst	4 153 470

Disponeras så att i ny räkning överföres	24 179 827
	24 179 827

Not 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inom folkbildningen finns fortsatt en osäkerhet kring arbete med ett nytt fördelningssystem för studieförbunden som kommer att gälla från 2025. Fördelningssystemet kommer att ha en påverkan på framtida resurser och vilken verksamhet ABF-federationen kommer och ska prioritera.

Regeringens och samarbetspartiets beslut hösten 2023 om sänkta anslag för 2024, 2025 och 2026 kommer att ha en stor påverkan på verksamheten och därmed ekonomin i ABF de kommande åren.

Även beslut på Förbundsstämman i april 2024 vad gäller framtidsrapport och stadgar kommer ha stor påverkan på hur de kommande årens organisation kommer att se ut både på central nivå och lokalt på avdelnings/distrikts-nivå.

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas på årsstämrna för fastställelse.

Solna, det datum som framgår av vår elektroniska signatur

Fredrik Örn (Ordförande), Erika Fransson, Olle Hansson, Anna Karin Sundmark, Stig Nyman, Yvonne Björkman
Anette Pettersson, Marie Åberg, Björn Brage Grön, Joakim Edbborg, Cecilia Kjell Rende

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Jörgen Silen (Revisor), Birgitta Nylund (Revisor)

AVDELNINGENS FÖRTROENDEVALDA

Styrelsen

Ordförande

Fredrik Örn

Ledamöter

Cecilia Kjell Rende, Björn Brage Grön, Yvonne Björkman,
Olle Hansson, Joakim Edhborg, Marie Åberg, Stig Nyman,
Anette Pettersson, Erika Fransson, Annan-Kain Sundmark
Ann Bly Lässman, Maryam Dorbegi

Personalrepresentant

Ann Bly Lässman, Maryam Dorbegi

Avdelningsstyrelsen har haft 6 protokollförda sammanträden.

Verkställande utskottet (VU)

Fredrik Örn, Anette Pettersson, Björn Brage Grön

Styrelsen har under året haft sex protokollförda sammanträdes samt en heldag med genomgång av aktuella stadsbidragsbestämmelser.

Förtroendemannarevisionen

Ordinarie

Birgitta Nylund
Jörgen Silén

Ersättare

Sophia Andersson, Irma Lindell Estun

Auktoriserad revision

Price Waterhouse Coopers

Valberedning

David Risberg (sammankallande), Ari Snorrason, Rosalind Eriksson, Mats Larsson, Mikael Sundesten

PERSONALFÖRTECKNING

Tillsvidareanställda (2023-12-31)

Ann Bly Lässman, Maryam Dorbegi, Thomas Jansson, Camilla Klaesson, Nadia Chache,
Tanja Siiteri, Mathias Öster (Ombudsman/chef), Simon Westin, Erik Modin

Timanställd (2023-12-31)

Mari Ståhlberg

MEDLEMSORGANISATIONER*

Assyriska föreningen Järfälla (1)	Reumatikerföreningen Sollentuna/
Astma- och Allergiföreningen Stockholm Nordväst (1)	Upplands Väsby/Sigtuna (1)
Barkarby-Skälby Socialdemokratiska förening (1)	Reumatikerföreningen Österåker (1)
Bergshamra Socialdemokratiska förening (1)	Riksförbundet Hjärt-Lung Järfälla-Upplands-Bro (1)
Bibliotekets Vänner (1)	Riksförbundet Hjärt-Lung Solna-Sundbyberg (1)
Bro Socialdemokratiska förening (1)	RSMH Järfälla (1)
Byggnads Stockholm-Gotland Nordost (2)	RSMH Sollentuna/ Värmekällan (1)
Byggnads Stockholm-Gotland Nordväst (2)	RTP Nordvästra Stockholms lokalförening (1)
DHR Sundbyberg (1)	RTP Stor-Stockholms lokalförening (1)
Edsbergs Socialdemokratiska förening (1)	Råsunda Socialdemokratiska förening (1)
El-ettan (1)	SEKO Klubb 108 Arlanda Express (1)
Fastighets Region Ost (1)	S-kvinnor Sigtuna (1)
Hagalunds Socialdemokratiska förening (1)	S-kvinnor Sundbyberg (1)
Handels avd 20 (3)	S-kvinnor Vallentuna (1)
Hjärt- och Lungsjukas förening Sigtuna Upplands Väsby (1)	Socialdemokrater för tro och solidaritet Sigtuna (1)
Hotell & Restaurangfacket avd 2 Stockholm (2)	Socialdemokraterna Danderyd (1)
HRF Solna-Sundbyberg-Ekerö (1)	Socialdemokraterna Järfälla (1)
Huvudsta Socialdemokratiska förening (1)	Socialdemokraterna Sigtuna (1)
Hyresgästföreningen Järfälla (2)	Socialdemokraterna Sollentuna (1)
Hyresgästföreningen Sollentuna (2)	Socialdemokraterna Solna (1)
Hyresgästföreningen Solna ((3)	Socialdemokraterna Sundbyberg (1)
Hyresgästföreningen Upplands-Bro (2)	Socialdemokraterna Täby (1)
Häggviks Socialdemokratiska förening (1)	Socialdemokraterna Upplands Väsby (1)
IF Metall Stockholms Län (2)	Socialdemokraterna Upplands-Bro (1)
Jakobsbergs Socialdemokratiska förening (1)	Socialdemokraterna Vallentuna (1)
Kallhäll-Stäket Socialdemokratiska förening (1)	Socialdemokraterna Österåker (1)
Kommunal Stockholm län (5)	SRF Solna-Sundbyberg (1)
Konsumentföreningen Stockholm (5)	SSU Sigtuna (1)
PRO Barkarby-Skälby (1)	SSU Sollentuna (1)
PRO Bro (1)	Sv Transportarbetareförbundet AVD 46 (2)
PRO Danderyd (1)	Sv Transportarbetareförbundet AVD 5 (3)
PRO Huvudsta (1)	Ung Vänster Järva-Järfälla (1)
PRO Jakobsberg (2)	Ung Vänster Norrort (1)
PRO Kallhäll/Stäket (2)	Unga Örnar Järfälla (1)
PRO Kungsängen (1)	Unga Örnar Upplands Bro-Österåker (1)
PRO Kårsta (1)	Valsta-Steninge Socialdemokratiska förening (1)
PRO Märsta (2)	Verdandi Järfälla (1)
PRO Sigtuna (1)	Verdandi Sundbyberg (1)
PRO Sollentuna (2)	Victor Jara föreningen Järfälla (1)
PRO Täby Centrum-Näsby (2)	Viksjo Socialdemokratiska förening (1)
PRO Täby Kyrkby (1)	Vänsterpartiet Järfälla (1)
PRO Upplands Väsby (2)	Vänsterpartiet Sigtuna (1)
PRO Upplands Väsby Finska (1)	Vänsterpartiet Sollentuna (1)
PRO Vallentuna (1)	Vänsterpartiet Solna (1)
PRO Viksjö (2)	Vänsterpartiet Sundbyberg (1)
PRO Åkersberga (2)	Vänsterpartiet Upplands Väsby (1)
PRO Össeby (1)	Vänsterpartiet Upplands-Bro (1)
Reumatikerföreningen Järfälla-Upplands-Bro (1)	Vänsterpartiet Vallentuna (1)

* Antal ombud inom parantes

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

ABF och folkbildning är demokratins självförsvar. Inget annat år har detta blivit mer uppenbart. När vår demokrati idag hotas väljer dess motståndare att först angripa folkbildningen, för det är ur folkbildningen demokratins försvar kan ledas.

Det är bistra tider nu, och många avdelningar drar ner på sin verksamhet och försöker undvika att sticka ut huvudet. Neddragna statsbidrag slår hårt, och från förbundsledningen ges signaler att avdelningar som inte lyckas nå en viss storlek helst ska lägga ner, eller slås ihop med andra. Ledningen ser svält-åren komma och gör sig beredd att övervintra. Vår avdelning har också gjort vårt. Vi lägger ökat fokus på kvalitetssäkring av våra arrangemang och vi vänder oss till andra avdelningar och medlemsorganisationer för samarbeten som kan stärka bägge parter genom krisen.

Detta viktiga arbete syftar till att ge oss en framtid, men det är då extra viktigt att lyfta blicken och se vilken framtid det är vi kämpar för. ABF skapades inte för att bekvämt rulla på år efter år på regeringen nåder. ABF skapades för att de som står längst från makt och inflytande ska kunna bygga en ljus, demokratisk, framtid tillsammans! Parallellt med att vi parerar de angrepp som kommer behöver vi se till att vi också lägger tid på det som är viktigt. Vi måste våga ta ställning för demokratin och organisera motståndet. Denna balans mellan försvar och motangrepp har definierat det gångna året och sannolikt flera kommande år.

Vi har genom vår projektverksamhet ökat vår självständighet från regeringens nycker, och genom stärkt kvalitetssäkring minskat vår utsatthet för illvillig granskning. Vi står stabilare än många andra avdelningar, och har gjort stora framsteg mot vårt mål om ett hållbart ABF. Tack vare detta har vi kunnat lägga resurser på vad grunduppdraget. I de kommuner som har begränsad verksamhet har vi stöttat nystartade cirklar, för att säkra att folkbildningen är tillgänglig för alla. Vår styrka är vår bredd och våra cirkeldeltagare, både nuvarande, forna, och framtida. Genom våra deltagare sprids folkbildningen och demokratin och vi har därför ett oförminskat engagemang för våra studiecirklar.

Vid årets start när det uppenbarade sig för mig vilka utmaningar vi stod inför så måste jag erkänna att jag var orolig. Nu, ett år senare, känner jag mig istället trygg i att vi har den resiliens och kampvilja som krävs för inte bara överleva, utan även kämpa för en bättre framtid.

Fredrik Örn
Ordförande, ABF Norra Stockholms Län

ARBETARNAS BILDNINGSFÖRBUND
NORRA STOCKHOLMS LÄN

Danderyd | Järfälla | Sigtuna | Sollentuna | Solna | Sundbyberg | Täby | Upplands-Bro
Upplands Väsby | Vallentuna | Vaxholm | Österåker

info.norrastockholmslan@abf.se | www.abf.se/norrastockholmslan